

โปรแกรมส่งเสริมการป้องกันมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ
ในกลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์



วาสนา พุดผล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

โปรแกรมส่งเสริมการป้องกันมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ ในคู่สามีภรรยา ในชุมชน
A PROGRAM PROMOTION CERVICAL CANCER PRIMARY PREVENTION AMONG COUPLES
IN COMMUNITIES

วาสนา พูลผล 5336178 PPHP/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วิชา เทียงธรรม, ศ.ค. (การพยาบาลสาธารณสุข),
สุธรรม นันทมงคลชัย, ปช.ค. (ประชากรศาสตร์)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก
ระดับปฐมภูมิในคู่สามีภรรยาในชุมชน โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค กลุ่มตัวอย่าง
เป็นคู่สามีภรรยา จำนวน 60 คู่ เป็นกลุ่มทดลอง 30 คู่ กลุ่มเปรียบเทียบ 30 คู่ สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เก็บ
รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน paired t- test และ repeated measure ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า ภายในกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีคะแนนเฉลี่ย
การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดมะเร็งปากมดลูก การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดมะเร็งปากมดลูก การ
รับรู้ความสามารถตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก การรับรู้ประสิทธิผลของการ
ปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการป้องกันมะเร็ง ปากมดลูก และพฤติกรรมกรรมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก และ
พฤติกรรมกรรมการป้องกัน คีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = <0.05$) ส่วนการ
เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดมะเร็งปาก
มดลูก การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดมะเร็งปากมดลูก และการรับรู้ประสิทธิผลของการปฏิบัติพฤติกรรม
การป้องกันมะเร็งปากมดลูก มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} =$
 <0.05) ส่วนการรับรู้ความสามารถตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก และ
พฤติกรรมกรรมการป้องกัน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ การจัดรูปแบบของโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการ
ป้องกันมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชน โดยการเพิ่มระยะเวลาใน
การติดตามผล และรูปแบบการกระตุ้นเตือนจากเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของพฤติกรรม โดยเน้น
การมีส่วนร่วมของสามีในการป้องกันโรค

คำสำคัญ: การป้องกันมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ / คู่สามีภรรยา / ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค

A PROGRAM PROMOTION CERVICAL CANCER PRIMARY PREVENTION
AMONG COUPLES IN COMMUNITIES

WASANA POOLPOL 5336178 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WEENA THIANGTHAM, Dr.P.H. (PUBLIC
HEALTH NURSING), SUTHAM NANTHAMONGKOLCHAI, Ph.D. (DEMOGRAPHY)

ABSTRACT

This quasi-experimental research was conducted to examine the effectiveness of programs carried out to promote primary prevention of cervical cancer in couples in a targeted community. Protection Motivation Theory was applied to the study. The sample selected was 60 couples, divided into 30 couples in the experimental group and 30 couples in the comparison group. Simple random sampling was utilized and the data were collected using questionnaires. The data were then analyzed by statistical means for frequency, percentage, mean, standard deviation, paired t-test and repeated measure ANOVA.

The results showed that, within the experimental group, during the post-test, and follow-up stage, the average scores of the perceived severity of cervical cancer occurrence, possible risks of cervical cancer, self-efficacy in practicing cervical cancer preventive behaviors, the effectiveness of practicing cervical cancer preventive behaviors, cervical cancer preventive behaviors, and preventive behaviors, were higher than the scores measured during the pre-test stage with statistical significance (p -value = <0.05). The comparison between the experimental group and the comparison group indicated that the average scores of the perceived severity of cervical cancer, possible risks of cervical cancer occurrence, and the effectiveness of practicing cervical cancer preventive behaviors had differences with statistical significance (p -value = <0.05). As for the perception of self-efficacy in practicing cervical cancer preventive behaviors, there were no differences. Similarly, there were no differences in preventive behaviors.

This research proposed that health promotion programs to prevent cervical cancer at the primary level were arranged to be consistent with in the context of each community. The follow-up stage should be expanded and there should be a clear form of encouragement by the related officials to achieve sustainable behaviors. Emphasis should be laid on the involvement of husbands in the prevention.

KEY WORDS: CERVICAL CANCER PRIMARY PREVENTION / COUPLES /
PROTECTION MOTIVATION THEORY

185 pages